

OBSAH

Úvod: Opomíjené aspekty na pomezí ekonomiky a společnosti	11
---	----

ČÁST 1. TRH PRÁCE A VZDĚLÁNÍ

Kapitola 1. Vývoj a problémy českého trhu práce	23
--	-----------

Jiří Večerník a Šárka Šustová

1.1 Zaměstnanost a nezaměstnanost	24
1.2 Ochrana práce a aktivní politika zaměstnanosti	27
1.3 Flexibilita na trhu práce	30
1.4 Pracovní mobilita	35
1.5 Dynamika a diferenciacce mezd	38
1.6 Závěr	41

Kapitola 2. Práce na částečný úvazek v evropských zemích	44
---	-----------

Kamila Fialová

2.1 Faktory ovlivňující zaměstnávání na částečný úvazek	45
2.2 Vývoj a hlavní charakteristiky práce na částečný úvazek v Evropě	49
2.3 Metodologie a data	52
2.4 Hospodářský cyklus: krátkodobý a střednědobý vliv	55
2.5 Instituce pracovního trhu a strukturální faktory: dlouhodobý vliv	59
2.6 Rozdíly mezi východní a západní Evropou	63
2.7 Závěr	65

Kapitola 3. Vliv nízké pracovní intenzity na chudobu ve střední Evropě a České republice	68
---	-----------

Martina Mysíková a Jiří Večerník

3.1 Vývoj ukazatelů ve střeoevropském kontextu	69
3.2 Výzkumné soubory a použité proměnné	73
3.3 Vliv pracovní intenzity na ukazatele chudoby v ČR	77
3.4 Závěr	80

Kapitola 4. Vzdelanostní nesoulad na českém trhu práce	82
---	-----------

Martina Mysíková

4.1 Různé způsoby měření potřebného vzdělání	83
4.2 Česká data a způsoby měření	85

4.3 Faktory vzdělanostního nesouladu	89
4.4 Vzdělanostní nesoulad a mzdy	93
4.5 Závěr	98

Kapitola 5. Další vzdělávání dospělých v České republice 100

Dana Hamplová a Natalie Simonová

5.1 Institucionální kontext.	101
5.2 Postoj české dospělé populace k dalšímu vzdělávání a její účast v něm. ...	106
5.3 Důsledky dalšího vzdělávání pro postavení na pracovním trhu.	112
5.4 Závěr	117

Historický exkurs 1. První empirický výzkum práce v české sociologii ... 119

Zdeněk R. Nešpor

Sociologické zájmy Baťových závodů.	121
Machotkův výzkum baťovců – metodologie a hlavní výsledky	123
Výzkum Baťova v kontextu Machotkova díla a vývoje české sociologie	127
Závěr	131

ČÁST 2. OBJEKTIVNÍ A SUBJEKTIVNÍ BLAHOBYT

Kapitola 6. Blahobyt v České republice v agregátních ukazatelích. 135

Kamila Fialová a Pavel Štika

6.1 Metodologické problémy měření blahobytu.	136
6.2 Human Development Index a indikátory subjektivního blahobytu	138
6.3 Blahobyt v perspektivě OECD	141
6.4 Závěr	148

Kapitola 7. Subjektivní ukazatele blahobytu a jejich sledování. 150

Jiří Večerník

7.1 Vícerozměrné pojetí blahobytu.	151
7.2 Koncepty štěstí a spokojenosti	153
7.3 HDP, příjmy a subjektivní blahobyt.	155
7.4 Česká data pro analýzu a komparaci	158
7.5 Závěr	162

Kapitola 8. Determinanty subjektivního blahobytu v České republice a střední Evropě 164

Jiří Večerník

8.1 Dosavadní analýzy vlivu transformace na osobní spokojenost.	165
8.2 Osobní spokojenost v makropohledu	169
8.3 Osobní spokojenost v mikropohledu	171
8.4 Osobní spokojenost v makro-mikro syntéze	176
8.5 Závěr	179

Kapitola 9. Ekonomická úroveň a subjektivní blahobyť v evropských zemích.	183
<i>Martina Mysíková a Jiří Večerník</i>	
9.1 Vývoj spokojenosti se životem a vliv HDP	184
9.2 Vliv charakteristik jednotlivců a domácností	190
9.3 Vliv mikro- a makroproměnných	193
9.4 Vývoj po roce 2008: od transformace ke krizi	195
9.5 Závěr	201
Kapitola 10. Chudoba v objektivních a subjektivních ukazatelích v České republice a EU.	203
<i>Martina Mysíková a Jiří Večerník</i>	
10.1 „Objektivní“ ukazatele chudoby	204
10.2 „Subjektivní“ ukazatele chudoby	208
10.3 Chudoba v ČR v mezinárodním porovnání	216
10.4 Závěr	223
Historický exkurs 2. Sociologie jako cesta k blahobytu a štěstí	226
<i>Zdeněk R. Nešpor</i>	
Uvedení sociologie do českého intelektuálního prostředí a její další vývoj ..	228
Sociologie jako cesta k prosperitě a štěstí	232
Závěr	236
ČÁST 3. SPOKOJENOST A HODNOTY	
Kapitola 11. Spokojenost se životem a zaměstnáním v České republice ...	241
<i>Martina Mysíková a Jiří Večerník</i>	
11.1 Koncepty spokojenosti se životem a se zaměstnáním	242
11.2 Výzkumná data a použité proměnné	244
11.3 Determinanty spokojenosti se životem a zaměstnáním	250
11.4 Závěr	259
Kapitola 12. Rozdíly ve spokojenosti v zaměstnání v evropských zemích.	261
<i>Martina Mysíková a Jiří Večerník</i>	
12.1 Konceptuální přístupy a přehled literatury	262
12.2 Změny ve spokojenosti v zaměstnání	264
12.3 Specifikace modelu a metodika	269
12.4 Spokojenost v zaměstnání ve východní a západní Evropě	273
12.5 Závěr	278
Kapitola 13. Vliv zaměstnání na spokojenost matek v České republice. ...	281
<i>Dana Hamplová</i>	
13.1 Dosavadní výzkum	282

13.2 Alternativní metoda měření štěstí	284
13.3 Otázka výběru a endogenita zaměstnání matek	286
13.4 Způsob odhadu subjektivního blahobytu	287
13.5 Rozdíly v blahobytu zaměstnaných a nepracujících matek	289
13.6 Závěr	298

Kapitola 14. Hodnoty práce v České republice a evropských zemích.....300

Jiří Večerník

14.1 Metodologické problémy a dosavadní výzkum	301
14.2 Modul ISSP „Pracovní orientace“ a použité proměnné	303
14.3 Spokojenost se zaměstnáním v ČR a Evropě	305
14.4 Proměny hodnot práce v České republice.....	307
14.5 Hodnoty práce mezinárodně	312
14.6 Závěr.....	318

Kapitola 15. Vliv religiozity na pracovní orientace a sociální život v současné české společnosti.....321

Zdeněk R. Nešpor

15.1 (Evangelikální) Náboženství jako vysvětlující proměnná	322
15.2 Sekularizace a nechuť k náboženské sebedeklaraci.....	325
15.3 Vliv konfesionality a náboženské participace na zaměstnanost a příjmy.....	327
15.4 Veřejné a sociální působení (evangelikální) religiozity	331
15.5 Závěr.....	334

Historický exkurs 3. Náboženství a religiozita jako vysvětlující faktor sociálních jevů.....337

Zdeněk R. Nešpor

Paradigma evropské sekularizace	340
Náboženství jako volba	345
Za hranicemi paradigmat	349
Závěr	353

Závěrem: práce, blahobyt a hodnoty v souvislostech.....356

Jiří Večerník

PŘÍLOHY

Zdroje dat.....	363
Použité zkratky	367
O autorech	369
Summary	371
Literatura	379
Jmenný rejstřík	408